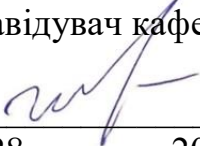

**Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради»**

Кафедра публічного управління та права

**ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри**

Н.О.Шевченко
«28» серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ»

**Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)**

Дніпро – 2019

Робоча програма дисципліни «Організаційно-правові засади державного управління» для здобувачів освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Розробники: Шевченко Н.О., Хитько М.М., кафедра публічного управління та права.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного управління та права

Протокол №1 від 28 серпня 2019 року

Завідувач кафедри публічного управління та права

Н.О. Шевченко

«28» серпня 2019 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість: кредитів – 4	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування» Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»	Обов'язкова
Загальна кількість годин – 120		Рік підготовки: 1-й
З них годин для заочної форми навчання: аудиторних — 16 самостійної роботи здобувача – 104	Освітній рівень: магістр Кваліфікація: магістр з публічного управління і адміністрування	Семестр 2-й
		Лекції 8 год.
		Практичні, семінарські 8 год.
		Лабораторні -
		Самостійна робота 104 год.
		Вид контролю: <i>Іспит</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Організаційно-правові засади державного управління» є оволодіння слухачами базовими знаннями щодо теоретичних та практичних аспектів організаційно-правових основ державного управління, а також створення передумов для формування правової культури майбутніх фахівців державного управління.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Організаційно-правові засади державного управління» є:

- надати знання щодо основ функціонування та розвитку системи державного управління;
- проаналізувати проблеми структурно-організаційної перебудови та оптимізації підсистем системи державного управління в Україні;
- ознайомити слухачів з теоретичними оцінками еволюції та сучасного стану державної виконавчої влади в Україні;

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Організаційно-правові засади державного управління» слухач повинен досягти таких результатів навчання (компетентностей):

Програмні компетентності

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

Здатність фахово аналізувати інформацію, оцінювати повноту та можливості її використання.

Здатність здійснювати професійну діяльність і приймати обґрунтовані рішення, керуючись засадами соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

Здатність самостійно готувати нормативно-правові акти, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді.

Здатність надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання

Знати теоретичні та прикладні засади публічної політики, фінансів, основ та технологій прийняття управлінських рішень, управління ресурсами.

Знати та уміти використовувати нормативно-правові акти, що регулюють сферу публічного управління та адміністрування.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теорія та конституційно-правові основи державного управління

Тема 1. Основи теорії державного управління

Поняття державного управління. Характерніші ознаки та специфічні риси державного управління. Суспільство, як об'єкт управління для державного управління. Специфіка державного управління як виду управління. Основні специфічні риси державного управління.

Поняття принципів державного управління. Підстави для систематизації принципів державного управління. Загальносистемні, структурні та спеціалізовані принципи державного управління.

Поняття методів державного управління. Види методів державного управління. Адміністративні методи управління. Економічні методи управління. Правова форма методів державного управління.

Тема 2. Конституційні засади організації державного управління в Україні

Конституційно-правові основи державного управління. Конституція України, як правове джерело державної служби. Конституція України: основні засади організації державного управління. Поняття, ознаки і зміст конституційного ладу України, його співвідношення з державним ладом у системі державного управління. Основні положення Конституції України про поділ влади.

Поняття, система і види органів державної влади в Україні. Конституційна система органів державної влади України. Конституційна система органів державної влади України.

Тема 3. Правове регулювання державного управління.

Зміст і структура правового інституту державного управління. Акти державного управління та їх класифікація. Предмет і методи правового регулювання державного управління.

Зміст законності в державному управлінні. Забезпечення законності в державному управлінні. Відповідальність особи щодо забезпечення законності в державному управлінні. Основні положення Закону України «Про державну службу», як складову правового регулювання державного управління.

Тема 4. Типологія систем державного управління в зарубіжних країнах

Форми правління сучасних держав. Форми державного устрою. Президентський, парламентський та біцефальний тип державного управління.

Форми державного (політичного) режиму в зарубіжних країнах.

Порядок формування і структура парламенту в зарубіжних країнах. Компетенція та порядок роботи парламенту. Правовий статус парламенту. Форми глави держави. Уряд. Способи утворення урядів. Види та структура урядів.

Змістовий модуль 2. Функціональна та організаційна структура державного управління

Тема 5. Функціональна структура державного управління

Цілі та функції державного управління: основні поняття та класифікація. Суспільно-політичні, соціальні, економічні, духовні, стратегічні, тактичні та оперативні цілі державного управління.

Поняття функцій державного управління. Управлінські функції органів державної влади. Основні аспекти розмежування функцій державного управління та управлінських функцій державних органів. Класифікація та поняття головних, допоміжних, загальних, специфічних, внутрішніх та зовнішніх функцій державного управління.

Тема 6. Сутнісні характеристики організаційної структури державного управління

Організаційна структура державного управління: основні поняття. Елементи та зв'язки організаційної структури. Основні вимоги до організаційної структури управління. Класифікація організаційних структур управління. Характеристика різних видів організаційних структур управління.

Напрямки реформування організаційної структури державного управління в Україні. Реформи організаційної структури державного управління в Україні в останні роки. Зарубіжний досвід реформування систем державного управління. Потреба реформування організаційної структури державного управління в Україні.

Тема 7. Підготовка та прийняття рішень, контроль у державному управлінні

Правові, організаційні та організаційно-правові форми управлінської діяльності. Основні стадії управлінського процесу.

Поняття вироблення управлінського рішення. Класифікація управлінських рішень. Вимоги до управлінських рішень. Чинники, які визначають якість, результативність і ефективність управлінських рішень.

Контроль у державному управлінні. Принципи, елементи, суб'єкти та об'єкти контролю в державному управлінні. Основні етапи реалізація функцій контролю в державному управлінні. Попередній, або превентивний, поточний, або оперативний, підсумковий контроль у державному управлінні.

Тема 8. Система виконавчої, законодавчої та судової влади в структурі державного управління

Статус і повноваження Президента України. Рада національної безпеки і оборони України. Рівень впливу інституту президента на розвиток держави і суспільства Верховна Рада України: організація та зміст діяльності. Кабінет Міністрів України: структура і компетенція. Міністерства в системі органів виконавчої влади в Україні.

Місцева державна адміністрація: основні завдання та правовий статус. Повноваження місцевих державних адміністрацій та їх взаємовідносини з різними гілками влади в Україні. Особливості побудови судової влади в Україні. Система судових органів. Створення дієвої системи державного управління в

умовах суспільної перебудови.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п,с	лаб	с.р.		л	п,с	лаб	с.р.
<i>Змістовий модуль 1. Теорія та конституційно-правові основи державного управління</i>										
Тема 1. Основи теорії державного управління						18	2			16
Тема 2. Конституційні засади організації державного управління в Україні						12		2		10
Тема 3. Правове регулювання державного управління.						14	2			12
Тема 4. Типологія систем державного управління в зарубіжних країнах						16		2		14
Разом за змістовим модулем 1						60	4	4		52
<i>Змістовий модуль 2. Функціональна та організаційна структура державного управління</i>										
Тема 5. Функціональна структура державного управління						14	2			12
Тема 6. Сутнісні характеристики організаційної структури державного управління						16		2		14
Тема 7. Підготовка та прийняття рішень, контроль у державному управлінні						16		2		14

Тема 8. Система виконавчої, законодавчої та судової влади в структурі державного управління						14	2			12
Разом за змістовим модулем 2						60	4	4		52
Усього годин						120	8	8		104

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи теорії державного управління	2
2	Правове регулювання державного управління.	2
3	Функціональна структура державного управління	2
4	Система виконавчої, законодавчої та судової влади в структурі державного управління	2
	Разом	8

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Конституційні засади організації державного управління в Україні 1. Конституція України, як правове джерело державної служби. 2. Поняття, ознаки і зміст конституційного ладу України, його співвідношення з державним ладом у системі державного управління. 3. Основні положення Конституції України про поділ влади. 4. Конституційна система органів державної влади України.	2
2	Типологія систем державного управління в зарубіжних країнах 1. Форми правління сучасних держав. 2. Президентський, парламентський та біцефальний тип державного управління. 3. Форми державного (політичного) режиму в зарубіжних країнах.	2
3	Сутнісні характеристики організаційної структури державного управління	2

	1. Елементи та зв'язки організаційної структури. 2. Основні вимоги до організаційної структури управління. 3. Класифікація організаційних структур управління. 3. Напрямки реформування організаційної структури державного управління в Україні.	
4	Підготовка та прийняття рішень, контроль у державному управлінні 1. Поняття вироблення управлінського рішення. 2. Класифікація управлінських рішень. 3. Вимоги до управлінських рішень. 4. Чинники, які визначають якість, результативність і ефективність управлінських рішень.	2
	Разом	8

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основи теорії державного управління	16
2	Тема 2. Конституційні засади організації державного управління в Україні	10
3	Тема 3. Правове регулювання державного управління.	12
4	Тема 4. Типологія систем державного управління в зарубіжних країнах	14
5	Тема 5. Функціональна структура державного управління	12
6	Тема 6. Сутнісні характеристики організаційної структури державного управління	14
7	Тема 7. Підготовка та прийняття рішень, контроль у державному управлінні	14
8	Тема 8. Система виконавчої, законодавчої та судової влади в структурі державного управління	12
	Разом	104

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання (далі ІНДЗ) необхідне для систематизації, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань з дисципліни, дозволяє здобувачам опанувати необхідні практичні навички при вирішенні конкретних практичних завдань, розвитку навичок самостійної роботи й оволодіння методикою ведення наукових досліджень, пов'язаних з темою ІНДЗ.

ІНДЗ здобувачі виконують самостійно протягом вивчення дисципліни

«Організаційно-правові засади державного управління» з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

9. Методи навчання

При вивченні дисципліни використовуються наступні методи навчання:

1. Пояснювально-ілюстративний метод (інформаційно-рецептивний) – лекції, ознайомлення з навчальною та методичною літературою.
2. Репродуктивний метод – застосування вивченого на основі зразка або правила (різноманітні вправи, практичні роботи, різні форми самоконтролю).
3. Метод проблемного викладу – розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів.
4. Частково-пошуковий, (евристичний) метод – організація активного пошуку рішення висунутих у навчанні пізнавальних завдань. Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на семінарах.
5. Дослідницький метод передбачає виконання завдань з усіма елементами самостійного дослідницького процесу (постановка завдання, обґрунтування, припущення, пошук відповідних джерел необхідної інформації, процес рішення завдання).

10. Методи контролю

Система оцінювання знань та навичок здобувачів передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять.

Поточне оцінювання знань та умінь здобувачів здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи.

Проміжний контроль проводиться два рази за семестр. При проведенні поточного контролю визначається рівень знань здобувачів з теоретичних питань навчальної дисципліни. Завдання охоплюють провідні теми, які вивчаються в межах даної навчальної дисципліни та згруповані за двома модулями, кожен з яких складається з завдань різного рівня складності.

Підсумковий контроль проводиться в кінці вивчення курсу у вигляді усного іспиту за допомогою білетів, кожний з яких містить три теоретичних запитання.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний контроль та самостійна робота								Іспит	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4		
7	7	8	8	7	7	8	8	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
64–74	D	задовільно	
60–63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

При оцінюванні знань і вмінь викладач дотримується таких правил:

Оцінка "5" (відмінно) - навчальний матеріал засвоєно у повному обсязі, здобувач володіє необхідними знаннями і вміннями. Здобувач точно формулює думки і обґрунтовує їх, послідовно, зв'язано викладає матеріал, ілюструє теоретичні знання, наводить приклади, аналізує, грамотно оформлює свою відповідь.

Оцінка "4" (добре) - відповідь здобувача виявляє розуміння матеріалу, правильне застосування знань і вмінь, необхідних для відповіді, але містять окремі незначні помилки і невеликі неточності.

Оцінка "3" (задовільно) - здобувач володіє знаннями і вміннями з дисципліни, але вони носять розрізнений характер, знання недостатньо глибокі, а вміння проявляються слабо. У засвоєнні навчального матеріалу мають місце суттєві неточності, відповіді неглибокі, містять істотні помилки, у тому числі у висновках, аргументація слабка. При викладенні матеріалу відсутня послідовність і чіткість, мова бідна.

Оцінка "2" (незадовільно) - головний зміст навчального матеріалу не засвоєний, основні вміння не проявлені. Здобувач не відповідає, або відповідь виявляє відсутність необхідних знань і вмінь, містить помилки, які спотворюють зміст навчального матеріалу.

Загальні критерії оцінювання тестових завдань:

- понад 89% правильних відповідей – “відмінно”;
- 75 – 81% правильних відповідей – “добре”;
- 60 – 74 % правильних відповідей – “задовільно”;
- менше 60% - “незадовільно”.

12. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій
2. Методичні рекомендації для проведення семінарських занять.
3. Методичні рекомендації для СРС

13. Рекомендована література

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. - К.: Україна, 1996. - 119 с.
2. Про місцеві державні адміністрації: закон України від 9 квіт. 1999 р. №586- XIУ // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 20. - Ст. 120.
3. Про державну службу: закон України від 16 груд. 1993 р. № 3723 // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 52. - Ст. 490.
4. Про службу в органах місцевого самоврядування: закон України від 07 лип. 2001 р. № 493-III // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 33. - Ст. 175.
5. Коваленко В.В. Основи державного управління. - Х. : ТД «Золота миля», 2009.-320 с.
6. Малиновський В.Я. Державне управління: Навч. посібник. – Луцьк.: Вежа, 2010. – 558 с.
7. Малиновський В. Я. Словник термінів і понять з державного управління / В. Я. Малиновський. — 2-е вид., доп. і переробл. — К. : Центр сприяння інституційному розвитку держ. служби, 2005. — 254 с.
8. Оболенський О. Ю. Державне управління, державна служба і місцеве самоврядування: Монограф. / Кол. авт.; За заг. ред. проф. О.Ю. Оболенського. Хмельницький: Поділля, 2009. - С. 248-275.
9. Оболенський О. Ю. Державне управління та державна служба: Словник-довідник / Уклад. О.Ю. Оболенський. - К.: КНЕУ, 2005. - 480 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>.
2. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.kmu.gov.ua.
3. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nau.kiev.ua.
4. Офіційний веб-сайт Національного агентства України з питань державної служби. – Режим доступу : www.nads.gov.ua.
5. Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: rada.gov.ua/.